

*Ano ang dapat kong
alaman tungkol sa
Latent (Natutulog) TB
Impeksyon?*

*Paano ako magkaka-TB?
Wala naman akong nararamdaman?*

Ano ang Tuberkulosis (TB)?

Ang tuberkulosis ay isang sakit sa baga na dulot ng mga mikrobyong nakukuha sa hangin. Ang mikrobyong ito ay naiuubo o naibabahing sa hangin ng isang taong may sakit na TB. Makakakuha ka ng sakit sa TB kung malalanghap ang mikrobyo na ito.

Ang sakit na TB ay may dalawang yugto. Taong nasa unang yugto,—**latent (natutulog) infection:**

- Natutulog ang mikrobyo ng TB sa katawan.
- Wala kang sakit, at wala ang mga palatandaan o sintomas.
- Hindi mo maibibigay ang mikrobyo kaninuman.

Taong nasa pangalawang yugto

—**active TB disease.**

- Maraming buhay na mikrobyo ng TB sa iyong katawan.
- Ikaw ay may sakit at may palatandaan katulad ng ubo, lagnat at pagbaba ng timbang.
- Kailangan suriin ng manggagamot.
- Maaaring hawaan ang iba. LTBI – Tagalog

May mga taong makakaranas ng di-hangad na epekto mula sa gamot! Kung mayroon man, itigil ang pag-inom ng gamot at sabihan kaagad ang **TB Klinik: 206-8524**

- Patuloy na pagbaba ng timbang
- Pagduduwal
- Pagsusuka
- Pag-ihi ng kulay kape o tsa
- Paninilaw ng mga mata
- Paninilaw ng balat
- Singaw sa balat
- Pangangati
- Mataas na lagnat
- Malabong paningin
- Pananakit o pamamanhid ng daliri sa kamay o daliri
- Alinmang di karaniwang sintomas.

Ang pag-inom ng alak at INH?

Ang INH ay dumadaan sa atay. Ang pag-inom ng alak ay nakakasama sa atay. Habang umiinom ng INH, mas makakabuti ang umiwas sa lahat ng klase ng alak. Pwedeng suriin ang iyong atay habang ikaw ay umiinom ng INH para tiyakin kung ikaw ay nasa maayos na kalagayan.

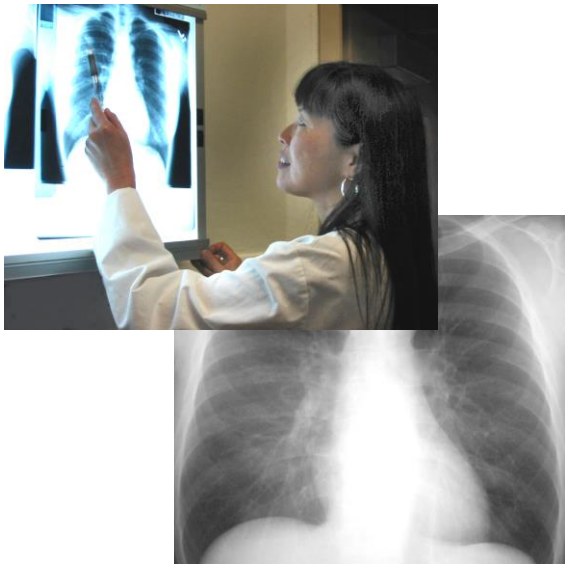
- Isoniazid (INH) _____
- Pyridoxine (Vitamin B6) _____
- Rifampin _____
- Rifamate (INH and Rifampin) _____
- _____

Kung nakalimutan uminom ng gamot, huwag doblehin ang iinumang gamot. Ipagpatuloy ang pag-inom ng gamot ayon sa utos ng manggagamot.

Tuberculosis Clinic, Ward 94
SFGH Building 90, 4th Floor
2460 22nd Street at Potrero Avenue
San Francisco, CA 94110
Main phone number 415-206-8524
Fax: 415-206-4565

Paano ko malalaman kung ako ay impektado ng mikrobyo ng TB?

Ang manggagamot lamang ang makakapagsabi kung ikaw ay may sakit na TB. Unang dapat gawin ay magpasuri sa balat o dugo. Ang positibong resulta sa balat o dugo ay nangangahulugan na ikaw ay may – **Latent TB Impeksyon**. Kung ikaw ay may positibong pagsusuri, mangangailangan ka ng reynos-ekis sa dibdib upang matiyak na ang mikrobyo ay hindi pa nagsimulang makaapekto sa iyong baga – **Active TB Disease**. Maaaring kailanganing magbigay ng uhog (plema) galing sa baga para suriin sa mikrobyo ng TB.

Hindi ka nakakahawa.

Ang mga taong may Latent TB Impeksyon ay hindi maikakalat ang sakit na TB sa ibang tao.

Ang sakit na TB ay maaaring mapigilan.

Kung ikaw ay nahawaan na ng mikrobyo, ikaw ay mas nanganganib magkasakit sa TB. Maaaring mangyari ito sa madaling panahon o kaya sa mga susunod na taon.

Ang pag-inom ng gamot na INH ay makakapigil ng TB. Madaling inumin ang INH at hindi delikado. Mapapatay ng INH ang mikrobyo ng TB. Ang iyong manggagamot ay maaaring magreseta ng magkatulad na gamot.

Ano ang dapat kong gawin upang hindi magkasakit na TB?

Ang napakamahalagang bagay na dapat mong gawin ay inumin ang iyong mga gamot! Inumin ang mga gamot ayon sa utos ng manggagamot.

- Laging tumapad sa takdang araw na pakipagtipan sa nars o sa manggagamot.
- Ipagbigay alam sa TB Klinik kung hindi ka makakapunta sa klinik o kaya kung ikaw ay may balak maglakbay.
- Sabihan ang manggagamot kung ikaw ay nagdadalang-tao, umiinom ng ibang klase ng gamot, o kaya may iba pang karamdaman sa katawan.
- Sabay inumin lahat ng iyong gamot sa parehong oras bawat araw. Ibilang ito sa iyong pang-araw-araw na gawain.
- Makipagtipan sa iyong manggagamot o nars bawat buwan upang lamnang muli ang iyong mga gamot.
- Huwag ibigay ang iyong gamot sa ibang tao.
- Iwasan ang alkohol.